

SANTU WISTIN

QALB GHATXANA GHALL-GHERF,
GHALL-VERITÀ U GHALL-IMHABBA

Tibqa' dejjem haġa tal-ghaġeb kif Santu Wistin sa minn meta kien għadu haj, bil-kitba u l-ghemil tiegħu, sar wiehed mill-aqwa persunaġġi mhux biss tal-Knisja kattolika imma wkoll tal-umanità kollha. Mal-medda taż-żmien kien hemm min ra fih dawl qawwi li jdawwal it-twemmin nisrani, isahhaħ il-fidi kattolika, jerfa' l fuq l-intelligenza u r-raġuni umana u jibni l-eżistenza tal-bniedem fuq prinċipji sodi. Ohrajn smerrewh, ikkunbattaweh u raw fit-tagħlim tiegħu pessimizmu mill-akbar, jew inkella nterpretawh hażin. Bħalma qal speċjalista franciż ta' żminijietna, André Mandouze, quddiem Santu Wistin hadd ma jista' jibqa' newtru, wiehed irid jiehu pożizzjoni, jew favur jew kontra.

Twieled ġewwa Tagaste (illum Souk-ahras) fl-Alġerija fit-13 ta' novembru 354. Patrizju, missieru, kien raġel twajjeb imma jitlagħlu malajr; sar nisrani f'it qabel il-mewt meta Santu Wistin kien għadu żagħżuġ. Monika, ommu, kienet ta' nisel berberu ġejja minn familja xi f'it sinjura u nisranija konvinta. Tatu edukazzjoni nisranija, fuq kollox għallmitu min kien Kristu, isem li kif jgħid hu stess fl-Istqarrijiet xorob mal-halib tagħha. Sa minn ċkunitu, Santu Wistin wera personalita' qawwija. Kellu karattru passjonali, ma kien jaf jagħmel kejn bin-nofs, speċjalment fl-imhabba.

Ta' tifel kien joghħod l-iskola u s-swat li kien jirċievi għax ma kienx jistudja, kien iħobb il-logħob u jinganna biex jirbaħ. Il-ġeneturi tiegħu mal-ewwel intebħu bl-intelligenza tiegħu u biex jibgħathu fl-aħjar skola kellhom jissellfu l-flus. Kien għatxan għall-għerf, għall-verità u għall-imhabba. Ta' żagħżuġ innamra mil-letteratura latina u sab fiha l-espressjoni tas-sentimenti tiegħu. Ġo Kartagni studja fl-aħjar universita' tal-Imperu Ruman, habb tfaġja li baqa' fidil lejha għal tnaħ-il sena u minnha kellu iben, Adeodat, li mietlu ta' sittax-il sena.

Kellu jkun il-ktieb ta' Ċicerun, l'Hortensius, li fetahlu t-triq li refgħatu mid-dinja tas-sentimenti u l-emozzjonijiet lejn l-għerf, il-Verità u l-Imhabba dejjiema. Imma xi triq imserrpa u mnassba b'ideat, filosofiji u reliġjonijiet foloz kellu jgħaddi minnha qabel ma sab l-ekwilibru tiegħu u l-veru fuss ta' hajtu! Għal tlettax-il sena Santu Wistin fittex lilu nnifsu fil-Manikejżmu, fix-Xettiżmu, fil-Platonizmu u ma sabx hliet delużjoni intellettuali, reliġjuża u miżerja eżistenzjali.

Fl-aħħar, ta' tlieta u tletin sena, ġewwa Milan sab u haddan dak il-Ġmiel li tant xtaq. Fuqu niseġ dawk il-vrus poetiċi li nsibuhom fl-Istqarrijiet: **"Domt ma habbejtek O ġmiel hekk qadim u hekk ġdid, domt ma habbejtek: U int kont ġewwa f'ja u jiena kont barra minni nnifs, miegħi kont u jiena miegħek ma kontx. Sejjajt u għajjati u l-għatja tiegħek taqbet it-truxija tiegħi. Doqt tjubitek, u issa jien ġewħan u**

għatxan għalik; missejtni, u sirt imħegġeġ għas-sliem tiegħek". (Istqarrijiet, X, 27). Fl-24 ta' April 387 irċieva l-Magħmudija minn idejn Sant' Ambroġ u minn dak il-hin Wistin sar kollu ta' Kristu.

Halli l-karriera, il-flus u l-unur; qatagħha li jgħix kast bħala l-qaddej ta' Alla fil-hajja reliġjuża. Reġa' lura lejn Art twelidu u fejn kien twieled u biegh kollox hliet l-proprijeta' żgħira tal-ġeneturi li fiha waqqaf l-ewwel komunita' agostinjana. Ried jgħix fil-kontemplazzjoni, fl-istudju tal-Kotba Mqaddsa u fis-servizz tal-Knisja u ta' hutu l-bnedmin. Imma Alla kellu proġett ieħor għalih. Fis-sena 391 ġie fil-belt ta' Ippona u waqt li kien il-knisja l-ġemgħa kaxkritu quddiem l-isqof Valerju li ordnah saċerdot. Sitt snin wara Santu Wistin ha post Valerju li kien għadu kemm imut u sar l-isqof ta' Ippona.

Minn dak il-waqt Santu Wistin ha f'idejh il-bastun tar-ragħaj biex imexxi in-nagħaġ li l-Mulej afdalu f'idejh lejn il-verità u s-sewwa u fuq kollox lejn fidi aktar matura. Imgħallem famuż tal-kelma, Santu Wistin b'passjoni kbira u bl-akbar sabar kien jitma' lill-poplu tiegħu b'aqwa ikel billi jfissirlu l-Kotba Mqaddsa u l-Misteri tal-fidi. Iżda hu kien jaf li Kristu ma ġiex biex jifdi biss l-ispiritu tal-bniedem, imma l-persuna kollha tiegħu. F'Ippona kien hemm xi f'it tas-sinjuri li kellhom kollox f'idejhom: raba', djar lussużi, ġid, setgħa u poter. Il-bqija kienu kollha nies foqra tant li Santu Wistin kien isejjajt lulu nnifsu **"il-fqir tal-foqra"**. Iġġieled għad-drittijiet ta' dawn il-foqra u mhux l-ewwel darba li l-awtorijiet kienu joħduha kontra tiegħu.

Mhux ta' b'xejn li l-opra kolossali tiegħu, Il-Belt ta' Alla, li bdieha fl-412 u spicċaha f'it snin qabel mewtu li ġrat fl-430 hija monument li għadu jispira l-ġlieda ta' żminijietna għal aktar solidarjeta' u ġustizzja soċjali. Meta kitbha kellu quddiemu l-miżerja umana fil-kundizzjoni inumani tal-poplu ta' Ippona. Hares lejn il-proġett li Alla kellu meta halaq il-bniedem u fehem li l-egoizmu uman kisser dan il-proġett li Kristu reġa' waqqaf fuq saqajh. F'din l-opra kbira jurina kif il-Knisja rċeviet il-missjoni li tibni poplu nisrani biex ma' dawk ta' rieda tajba joħloq kundizzjonijiet umani u spiritwali halli l-bniedem ikun jista' jgħedded, jikseb il-vera dignità tiegħu u jsawwar familja fejn hadd ma jiġi emarġinalizzat.

Fost l-opri kbar tiegħu ta' min isemmi: L-Istqarrijiet, Il-Belt ta' Alla, It-Tifsir tas-Salmi, Kommentariju fuq il-Vanġelu ta' San Ġwann. Hallielna hafna prietki, ittri u tant kitbiet oħra li fis-semplicità u l-profondità tagħhom jixhdu kemm Santu Wistin kien qalb għatxana għall-għerf, għall-verità u għall-imhabba ta' Alla u tal-bniedem.

P. Luċjan Borg OSA

Kunsill Lokali Valletta

31, Triq Nofs-in-nhar, Valletta VLT 1131

E-MAIL: valletta.lc@gov.mt

TEL: 21 230 789, 21 231 026, 21 234 141

FAX: 21 234 323

Il-Kapitali...
kuntatt miegħek

Festi ta' Santu Wistin u Santa Rita 2009 fil-Parroċċa ta' Santu Wistin fil-Belt Valletta

Fl-okkażjoni tal-festi ta' Santu Wistin u Santa Rita, is-Sindku Alexiei Dingli, flimkien mal-Viċi Sindku, il-Kunsilliera, is-Segretarju Eżekuttiv u l-istaff tal-Kunsill Lokali tal-lokalità ta' Valletta jawguraw il-festa t-tajba lill-Beltin kollha.

PROGRAMM TAL-FESTA TA' SANTU WISTIN 2009

FESTI TA' ĠEWWA

IS-SIBT, 25 TA' APRIL 2009

7.15 pm Quddiesa ta' Radd il-Hajr tal-Parroċċa tagħna minn Fr. Manwel Borg Bonello OSA

IL-HADD, 26 TA' APRIL 2009

9.30 am Quddiesa għall-bżonnijiet ta' morda u l-anzjani tal-Parroċċa.

7.15 pm Quddiesa mill-Prijur Ġenerali ta' l-Ordni Agostinjan, P. Robert Prevost osa u bis-sehem tal-Komunita. Wara hrug ta' l-Istatwa ta' Santu Wistin min-niċċa.

IT-TNEJN, 27 TA' APRIL 2009

JUM T-TFAL U ADOLEXENTI

7.15 pm Quddiesa għall-bżonnijiet tat-Tfal kollha tal-Parroċċa fejn fiha jiehdu sehem il-ġenituri u l-katekisti kollha. Iqaddes Fr. Alex Cauchi OSA.

IT-TLIETA, 28 TA' APRIL 2009

JUM IL-BENEFATTURI HAJJIN U MEJTN

7.15 pm Quddiesa għall-benefattri mejtn u hajjin. Waqt il-quddies isir talb għall-mejtn li mietu matul din is-sena. Iqaddes P. Lelsie Gatt OSA

JIEM TA' TRIDU

L-ERBGHA, 29 TA' APRIL 2009

JUM IL-FAMILJA U L-KOPPJI L-ĠODDA

6.45 pm Quddiesa mmexxija mill-kappillan u bi hsieb fuq Santu Wistin minn P. Pawl Aqilina OSA. Għal din il-quddies sejrjn nistiednu lill-Koppji l-ġodda li żżewġu din is-sena u lil dawki il-familji li din is-sena għalqu 50, 25 jew 10 snin miż-żwieġ tagħhom. Wara Ċelebrazzjoni Ewkaristika, Innu u bews tar-Relikwija.

IL-HAMIS, 30 TA' APRIL 2009

JUM IS-SAĊERDOTI U JUM IL-VOKAZZJONIJET

IT-13-IL HAMIS TA' SANTA RITA

6.45 pm Rużarju u quddies bi hsieb fuq Santu Wistin minn Rev P. Robert Prevost, General ta' l-Ordni Agostinjan bis-sehem tal-tal-membir tal-Provincja Agostinjana Maltija, tas-saċerdoti residenti fil-Parroċċa u l-Grupp Vokazzjonali. Wara Ċelebrazzjoni Ewkaristika, Innu u bews tar-Relikwija.

IL-ĠIMGHA, 1 TA' MEJJU 2009

JUM L-GHAQDIET TAL-PARROĊĊA

6.45 pm Rużarju u quddies bi hsieb fuq Santu Wistin minn P. Mario Abela OSA. u bis-sehem tar-rappreżentanti tal-għaqdiet tal-Parroċċa u tal-Kunsilli Pastoral tal-Belt u l-Floriana Wara Ċelebrazzjoni Ewkaristika, Innu u bews tar-Relikwija.

IS-SIBT, 2 TA' MEJJU 2009

LEJLET IL-FESTA

6.30 pm Translazzjoni tar-Relikwija ta' Santu Wistin minn P. Lucjan Borg OSA

Provinċjal. Ghasar kantat u Ċelebrazzjoni Ewkaristika.

7.15 pm Quddies għall-bżonnijiet tal-Parručċani kollha mill-Kappillan Fr. F. Saviour Grima OSA.

IL-HADD, 3 TA' MEJJU 2009

JUM IL-FESTA

7.30 am Quddies Konċelebrata mill-Provinċjali, Kappillani u Retturi tal-knejjes tal-Belt.

9.30 am Konċelebrazzjoni Solenni mmexxija mill-Nunzju Appostoliku, Mons Tommaso Caputo.

11.30 am Quddies.

6.15 pm Ghasar Solenni.

7.00 pm Quddies.

7.30 pm Purċissjoni bl-Istatwa ta' Santu Wistin.

9.30 pm Dhul tal-Purċissjoni. Innu, Kant tal-Antifona u Ċelebrazzjoni Ewkaristika.

Il-mużika tas-Sibt filghaxija u tal-Jum il-Festa tkun taht it-tmexxija tal Mro Tony Pace u jkanta l-Kor Sine Macula ta' Hal Safi

FESTI TA' BARRA

IL-ĠIMGHA, 1 TA' MEJJU 2009

8.00 p.m. Buffet organizzat mill-Kumitat tal-Festa Santu Wistin.

IS-SIBT, 2 TA' MEJJU 2009 LEJLET IL-FESTA

8.00p.m. Il-Banda Cittadina King's Own tal-Belt Valletta ddoqq marċi f'dawn it-toroq: Republic Str., St. John Str., Old Bakery Str., St. Lucia Str., Old Mint Str., St. Mark Str., St. Patrick Str., St. Lucia Str., West Str., Pjazza Mattia Preti u Marsamxett.

IL-HADD, 3 TA' MEJJU 2009

JUM IL-FESTA

6.30 p.m. Il-Banda San Ġużep tal-Għaxaq. iddoqq marċi f'dawn it-toroq: Melita Str., Old Bakery sal-knisja u wara takkumpanja l-purċissjoni.

PROGRAMM TAL-FESTA TA' SANTA RITA 2009

IL-HAMIS 14 TA' MEJJU 2009

L-AHĦAR HAMIS TA' SANTA RITA

Fid-9.05 am tinghad il-kurunella, qari tal-grazzji mitluba u maqlugħa, la hħar qari dwar il-hajja tal-qaddisa u quddies. Fis-6.45 pm jinghad ir-Rużarju u l-kurunella, Quddies bl-hsieb fuq il-qaddisa, adorazzjoni u Ċelebrazzjoni Ewkaristika.

IS-SIBT 16 TA' MEJJU 2009

JUM IL-MORDA U L-ANZJANI

Quddies fid-9.30 am u dilka tal-grizma mqaddsa. Tinghata tifikira lil dawki prezenti.

IT-TNEJN 18 TA' MEJJU 2009

Fil-5.00 pm laqgħa għat-tfal kollha tad-duttrina fil-knisja fejn nitolbu flimkien u nahsbu fuq il-hajja tal-qaddisa b'reċta zghira.

JIEM TA' TRIDU IT-TLIETA, L-ERBGHA U L-HAMIS 19, 20 U 21 TA' MEJJU 2009

JIEM TA' TRIDU BI THEJJJA Għall-Festa tal-Qaddisa TA' L-IMPOSSIBLI.

Fis-6.45pm Rużarju u kurunella, Quddies minn Patri Mario Galea OFM Conv. li jagħmel ukoll it-tridu. Wara Ċelebrazzjoni Ewkaristika, kant ta' l-innu ta' Santa Rita u bews tar-relikwija.

IL-ĠIMGHA 22 TA' MEJJU 2009, JUM SANTA RITA.

Quddies, fis-6.00 am, 7.15 am fil-kant tas-salmi, fit-8.15 am, fid-9.30 am, fil-10.30 am, fil-11.30 am. F'nofs in-nħar tinghad is-supplika ta' Santa Rita u wara l-quddies. 5.00 pm Quddies letta. 6.00 pm Pellegrinaġġ mat-toroq tal-Belt, quddies. 7.15 pm Quddies Solenni tal-Festa ta' Santa Rita mmexxija mill-Provinċjal P. Lucjan Borg.

SANTA RITA ITLOB DEJEM 'L ALLA GHALINA.